

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ ОСВІТИ І НАУКИ КИЇВСЬКОЇ
ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

ПРОГРАМА
курсу «Юний дипломат» для 1-4 класів кадет
ліцею-інтернату №23
«Кадетського корпусу» Володимира Великого з
поширеною військово-фізичною підготовкою
Шевченківського району міста Києва

Автор:
Рахнянська Людмила Сергіївна,
ЗДНВР початкової школи

Київ-2021

Пояснювальна записка

Освітня програма «Юний дипломат» є програмою для гурткової роботи розроблена у відповідності до сучасних тенденцій розвитку освіти, носить адаптивний характер, всі матеріали розроблені відповідно до стандартів сучасної освіти.

Програма розрахована на викладання у 1-4-их класах :

1 клас- 35 годин – 1 година на тиждень;

2 клас-70 годин – 2 години на тиждень;

3 клас- 105 годин- 3 години на тиждень;

4 клас- 140 годин – 4 години на тиждень.

Тривалість заняття 40 хвилин (1 академічна година) (Додаток 1)

Головною метою освітньої програми «Юний дипломат» є дати дітям уявлення про дипломатію як сферу професійної діяльності, підготовка учнів для реалізації себе в сфері міжнародних відносин і дипломатії , всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей та розвиток самостійності, творчості, допитливості, вмінню спілкуватись та різноманітні теми, що забезпечують її готовність до життя та продовження навчання в основній школі.

Завданням є оптимізувати освітній процес шляхом формування в учнів уявлення про систему регіональних міжнародних відносин і розуміння тенденцій світового розвитку. Ознайомлення із найважливішими видами діяльності провідних країн.

До курсу «Юний дипломат» входять предмети вивчення «Вступ до Дипломатії» , «Польська мова» , «Діловий етикет» та «Фінансова грамотність».

У результаті вивчення курсу учні мають дізнатись про :

- особливості системного і комплексного підходу у вивченні діяльності країн і регіонів;
- держави, країни, їх роль у міжнародних відносинах;
- права і можливості, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети;
- діяльність країн Світу;
- місце держави в міжнародних відносинах .

Додаток 1

Типовий навчальний план для 1-х - 4-х класів

Предмет	Кількість годин на тиждень				Разом
	1 клас	2 клас	3 клас	4 клас	
Вступ до Дипломатії	1	1	1	1	140
Іноземна мова (польська)	-	1	1	1	105
Діловий етикет	-	-	1	1	70
Фінансова грамотність	-	-	-	1	35
Разом	1	2	3	4	350

Вступ до Дипломатії

У курсі «Вступ до Дипломатії» інтегрується англійська мова, географія, суспільствознавство, країнознавство та природознавство.

Цілями курсу є формування загальної наукової цілісної картини світу, місця в ньому людини у молодших школярів. Роль країн світу у сфері культури, емоційно-ціннісного ставлення до навколишнього світу.

Головна мета навчання полягає у формуванні в учнів певного рівня комунікативної компетентності, що забезпечується мовленнєвим і соціокультурним досвідом, узгодженим з віковими можливостями та інтересами молодших школярів; розвитку особистості здобувачів освіти засобами різних видів мовленнєвої діяльності; готовності і здатності спілкуватися українською та англійською мовами в особистому і суспільному житті задля особистих потреб, у міжкультурному діалозі; збагаченні емоційно-чуттєвого досвіду, розвитку мовленнєво-творчих здібностей.

У початковій школі важливо зацікавити учнів вивченням культури різних країн та вивчення іноземних мов, викликати позитивне ставлення до предмета, розкрити необхідність і значущість володіння державною та іноземною мовами як засобом міжнаціонального спілкування, передумовою життєвого успіху, гарантією реалізації своїх прав і свобод, успішного самоутвердження в суспільстві.

Досягнення мети програма передбачає вирішення таких завдань:

- формування наукової картини світу;
- формування елементарних уявлень про культуру, національність, економіку країн світу;
- формування способів навчально-пізнавальної й природоохоронної діяльності;
- оволодіння елементарними дослідницькими вміннями;
- набуття досвіду спілкування іноземною мовою та застосування його у життєвих ситуаціях;
- засвоєння норм етичного та ділового спілкування;
- виховання любові до рідного краю;
- ознайомлення з традиціями України та країн світу.

1 клас
(35 год., 1 год. на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К-сть годин	Вимоги до навчальних досягнень учня/учениці
1	Тема 1. КРАЇНИ СВІТУ (15 годин)		
1.1.	Короткі відомості про територіальне розміщення України та її багатства	1	Учень/учениця: <i>розповідає, чому любить Україну</i>
1.2.	Пізнання особливостей про сусідні країни нашої держави	1	<i>називає країн-сусідів України</i>
1.3.	Пізнання країн Європи	1	<i>називає країни, які входять до Європейського Союзу</i>
1.4.	Значення знань мови та етикету для життя людини.	2	<i>розуміє значення мови та етичного спілкування для життя; застосовує правила поведінки у соціумі.</i>
1.5	Українська мова як засіб пізнання національної і світової культури та засіб культурного самовираження	1	<i>уміє висловлювати свої враження та судження українською мовою</i>
1.6	Норми мовленнєвого етикету	2	<i>розуміє важливість міжкультурної комунікації</i>
1.7.	Усвідомлення цінності культури для людини і суспільства	1	<i>має уявлення про культуру та традиції різних народів</i>
1.8	Порівняння творів мистецтва та культурні традиції різних народів	2	<i>знає деякі твори мистецтва різних країн</i>
1.9	Відкритість до міжкультурної комунікації, повага до багатства і розмаїття культур.	2	<i>наводить приклади традицій різних</i>

			країн.
1.10	Роль культурної особистості у формуванні етики поведінки колективу.	2	знає етичні поняття; розповідає про роль культурної особистості у соціумі
2	Тема 2. Реалізація екологічної грамотності в різних країнах світу (5 годин)		
2.1.	Поняття «Екологія»	1	має уявлення екологію та екологічну ситуацію рідної країни
2.2.	Вплив дій людини на навколишнє середовище	1	розпізнає позитивні та негативні вчинки людини, що впливають на навколишнє середовище
2.3.	Усвідомлення цілісності світу, його взаємозв'язків для розуміння перспектив розвитку людства	1	розповідає важливість цілісності світу та збереження природних ресурсів
2.4.	Готовність берегти природні ресурси для життя нинішнього і майбутніх поколінь	1	пояснює, важливість взаємодії та комунікацій країн для збереження екології
2.5.	Висловлення щодо питань, пов'язаних зі збереженням навколишнього середовища.	1	наводить приклади реалізації екологічної грамотності у різних країнах світу
3	Тема 3. Географічне розташування та історія виникнення різних країн. (10 годин)		
3.1.	Відомості про країни ,	1	знає державну

	державні символи.		символіку; знає назви держав та їх столиці
3.2.	Відомості про утворення країн та їхню державну мову.	3	знає про існуванні інших мов, називає відомі йому / їй мови;
3.3	Відомості про місцевість різних країн.	2	розпізнає та пояснює географічне розташування різних країн. Аналізує їхню місцевість та розвиток промисловості.
3.4.	Знаходження країн на карті світу.	1	уміє знаходити на карті світу країни та їхні столиці.
3.5.	Відомості про народні та релігійні свята різних країн а також звичаї, пов'язані з ними	3	знає звичаї, пов'язані з народними та релігійними святами у країнах світу; знає назви соціально-побутових та культурних закладів у різних країнах
4.	Тема 4. Уявні подорожі по країнах світу (5 годин)		
4.1.	Планування уявних подорожей по країнах світу	2	Володіє інформацією про особливості країн, їхню культуру та звички.
4.2.	Написання листів іноземним друзям	1	Пише про свою країну, ставить доречні запитання про традиції та культуру інших країн.

4.3.	Створення проєктів про країни світу	2	<i>перетворює</i> вербальну інформацію у візуальну (малюнок, кадри до мультфільму, комікс, таблиця, схема тощо) з навчальною метою або для досягнення розуміння зі співрозмовником. <i>уміє</i> здобувати потрібну інформацію з різних джерел.

2 клас
(35 год., 1 год. на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К-сть годин	Вимоги до навчальних досягнень учня/учениці
1.	Мовні питання країн (10 годин)		
1.1.	Усні й письмові висловлювання, які популяризують Україну та її досягнення.	2	<i>розповідає</i> про свою країну та її досягнення.
1.2.	Усвідомлення необхідності вивчення кількох мов з метою розширення інформаційного поля; доручення до різних культур;	2	<i>має уявлення</i> про мову спілкування народів світу. <i>пояснює</i> важливість вивчення іноземних мов.
1.3.	Готовність до толерантного міжнародного спілкування	2	<i>порівнює</i> життєві ситуації мовного етикету
1.4.	Відкритість до пізнання різних культур.	2	<i>застосовує</i> знання етичного спілкування у повсякденному житті. <i>має уявлення</i> про різні культури.
1.5.	Сприйняття спілкування як цінності, усвідомлення його значення в житті людини.	2	<i>розуміє</i> цінність спілкування
2	Тема 2. Підприємливість (10 годин)		
2.1.	Народні ремесла різних країн.	2	<i>має уявлення</i> про ремесла різних країн
2.2.	Ресурси.	2	<i>представляє</i> власні ідеї та

			ініціативи, доцільно використовуючи вербальні і невербальні ресурси
2.3.	Фінансова грамотність. Грошові одиниці різних країн.	2	<i>розрізняє грошові одиниці різних країн.</i>
2.4.	Громадянська відповідальність.	2	<i>активно й ефективно працює в команді, керуючись принципами співробітництва; прогнозує результати своєї діяльності. готовий (ва) брати на себе відповідальність, ставлення до викликів як до нових можливостей</i>
2.5.	Права і обов'язки громадян.	2	<i>знає про свої права та обов'язки. орієнтується про права громадян України у інших країнах.</i>
3	Переселення народів (15 годин)		
3.1.	Поняття «еміграція» та «іміграція».	2	<i>має уявлення еміграцію та іміграцію</i>
3.2.	Поняття «діаспора» .	2	<i>розуміє, що таке «діаспора»</i>
3.3.	Національні меншини	2	<i>називає національні меншини, що проживають на</i>

			території України;
3.4.	Українська діаспора у різних країнах світу.	3	<i>називає</i> найпоширеніші країни, куди виїждують українці; <i>розуміє</i> вплив виїзду громадян країн на подальший їх розвиток.
3.5.	Причини переселень народів.	2	<i>наводить приклади</i> переселень народів; <i>пояснює</i> важливість збереження національної автентичності.
3.6.	Аналіз умов проживання у різних країнах.	3	<i>аналізує</i> умови проживання у різних країнах
3.7.	Важливі історичні дати та їх вплив на подальший розвиток країн світу.	2	<i>називає</i> важливі історичні дати для України та інших держав, які мають вплив на подальший розвиток; <i>аналізує</i> минуле і теперішнє стану держави.

3 клас

35 годин (1 година на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К-сть годин	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1	Тема 1. Етика ділового ставлення (15 годин)		
1.1.	Види, форми, способи ділового спілкування.	2	<i>має уявлення</i> спілкування між особистістю та групою. Опосередковане і безпосереднє, діалогічне і монологічне спілкування. <i>називає</i> вплив етичних норм і правил на спільну діяльність людей.
1.2.	Способи, моделі, стилі спілкування.	2	<i>пояснює</i> способи впливу на людей під час спілкування. <i>застосовує</i> форми колективного обговорення проблем.
1.3.	Вербальна та невербальна комунікація та етикет	1	<i>характеризує</i> поняття про вербальні й невербальні засоби комунікації. Культура усного мовлення та культура слухання.
1.4.	Поняття «дипломатія»	1	<i>розуміє, що таке</i> «дипломатія»
1.5.	Поняття культурної дипломатії.	1	<i>має уявлення</i> про культурну

			дипломатію
1.6.	Види культурної дипломатії.	1	<i>розрізняє</i> види культурної дипломатії
1.7.	Поняття «стратегія».	2	<i>розуміє</i> поняття «стратегія», «етика», «емпатія»
1.8.	Українська культура за кордоном.	1	<i>має уявлення</i> про українську культуру за кордоном
1.9.	Міжнародне співробітництво в сфері освіти, науки та культури.	2	<i>характеризує</i> важливість міжнародного співробітництва для майбутнього країни
1.10.	Відображення ролі моральних норм і принципів у пам'ятках історії та культури.	2	<i>характеризує</i> ролі моральних норм та їх впливу у пам'ятках історії; <i>аналізує</i> історичні факти впливу моральних норм
2	Тема 2. Країни Європи (10 годин)		
2.1.	Населення Землі.	2	<i>має уявлення</i> про населення Землі, найбільші країни світу та їхні столиці
2.2.	Європа. Центр Європи.	2	<i>має уявлення</i> , що таке Європа.
2.3.	Робота з картою світу.	2	<i>показує</i> на фізичній карті світу країни, що входять до Європейського Союзу. <i>вміє</i> працювати з картою та електронними ресурсами
2.4.	Країни, які входять до	2	<i>порівнює</i> ресурси

	Європейського Союзу.		та розвиток країн Європи; <i>встановлює</i> взаємозв'язки між географічним розташуванням і розвитком кожної країни
2.5.	Співдружність держав.	2	<i>усвідомлює</i> необхідність співпраці між країнами.
3	Тема 3. Країни Сходу. (10 годин)		
3.1.	Країни Близького і Середнього Сходу	2	<i>називає</i> країн Близького і Середнього Сходу. <i>показує</i> на карті країн Близького і Середнього Сходу.
3.2	Характеристика регіону Близького та Середнього Сходу.	2	<i>характеризує</i> та <i>порівнює</i> країн Сходу
3.3	Особливості розвитку країн Близького і Середнього Сходу.	2	<i>характеризує</i> особливості розвитку країн Сходу.
3.4.	Місце Близького і Середнього Сходу у світовій культурі.	2	<i>має</i> уявлення про культуру та релігію країн Близького і Середнього Сходу
3.5	Співробітництво України з країнами Сходу.	2	<i>розуміє</i> поняття «перспектива» та <i>називає</i> перспективи співробітництва з країнами Сходу

4 клас

35 годин (1 година на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К.-сть год.	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Тема 1. Історія дипломатії від давнини до сучасності (15 годин)		
1.1.	Історія США	3	<i>має базові уявлення про перебіг історичних подій та розвиток дипломатії</i>
1.2	Історія західної цивілізації: Середньовіччя	4	<i>знає історію західної цивілізації: від Середньовіччя до історії Європи</i>
1.3	Історія західної цивілізації: від Ренесансу до Просвітництва	3	<i>знає основні етапи розвитку цивілізації в період Ренесансу</i>
1.4	Історія західної цивілізації: доба націоналізму та індустріалізації	3	<i>орієнтується в типах і особливостях джерел; має уявлення про період націоналізму та індустріалізації</i>
1.5	Війни в європейській історії. Новітня історія Європи.	2	<i>осмислює фактичний матеріал у європейській історії</i>
2	Тема 2 . Стратегічні цілі (15 год.)		
2.1	Поняття «ціль», «стратегія», «стратегічна ціль». Кількість згадок про Україну в міжнародних ЗМІ .	2	<i>має уявлення, що таке ціль, стратегія, стратегічна аналізує ціль; вплив ЗМІ на розвиток країни.</i>
2.2.	Поняття «Імідж». Кількість іміджевих заходів проведених Україною	2	<i>знає, що таке імідж; розуміє вплив</i>

			іміджевих заходів для подальшої співпраці з країнами
2.3	Кількість ключових світових подій, де представлена Україна	2	<i>вміє</i> шукати потрібну інформацію, та аналізувати події
2.4	Кількість проєктів, ініціатив і кампаній, ініційованих Україною та тих, до яких Україна долучилась	2	<i>розуміє</i> , що таке проєкт та ініціація
2.5	Відсоток респондентів, які знають про Україну	2	<i>аналізує</i> відомі дані та пропонує ідеї
2.6	Що знають про Україну у світі?	2	<i>володіє</i> інформацією про те, що знають про Україну у світі
2.7	Поняття «моніторинг». Моніторинг стратегічних цілей .	3	<i>знає</i> , що таке «моніторинг», «стратегія», «стратегічні цілі». <i>аналізує</i> та дає рекомендації для розвитку країни
3	Тема 3. Інформаційна політика та інформаційна безпека держави. (5 год.)		
3.1.	Поняття «інформація». Вплив інформації на суспільство.	1	<i>має уявлення</i> , що таке інформаційна безпека, <i>аналізує</i> вплив інформації на суспільство
3.2.	Види інформаційної безпеки.	1	<i>розрізняє</i> види інформаційної безпеки
3.3.	Поняття та види загроз національним інтересам та національній безпеці в інформаційній сфері	1	<i>має поняття</i> про загрози інтересам країни в інформаційній сфері

3.4.	Методи й засоби забезпечення інформаційної безпеки.	2	<i>розуміє, як дотримуватись інформаційної безпеки</i>

Польська мова

Навчальна програма є рамковою, а відтак не обмежує діяльність учителів у виборі порядку вивчення та змісту кожної теми. Деякі теми можуть вивчатись інтегровано, наприклад, Я, моя родина і друзі + Свята й традиції, Я, моя родина і друзі + Помешкання, Країни + Подорожі, Страви + Етикет.

Мовний інвентар є орієнтовним і добирається відповідно до комунікативної ситуації, потреб учнів та принципу концентричного навчання.

Процес навчання польської мови має будуватися на принципах «педагогіки партнерства», в основу якої покладена комунікація між учнями, учителем та батьками, які об'єднані спільними цілями та прагненнями в досягненні результату.

Досягнення результату реалізується за допомогою таких завдань:

- формування постійної мотивації до вивчення польської мови, виховання поваги до рідної та інших мов і культур;
- оволодіння комунікативною компетентністю, вміннями та навичками в усіх видах мовленнєвої діяльності, у різних сферах спілкування, культурою ведення діалогу;
- формування мовної компетентності, ознайомлення з системою сучасної польської мови, з базовими фонетичними та орфоепічними, лексичними і фразеологічними, граматичними й правописними, стилістичними знаннями, вміннями, навичками; засвоєння соціокультурної компетентності, розвиток гуманістичного світогляду, духовного світу учня, його моралі, загальної культури, особистісних рис громадянина і патріота України, який усвідомлює належність до європейської та світової спільноти; формування діяльнісної компетентності, стратегічних загальнонавчальних умінь і досягнень учнів, критичного мислення та естетичних смаків;
- оволодіння вміннями та навичками спільної діяльності, парної, групової роботи, які засновані на співпраці на уроці (ігри, творчі види діяльності, рольові ігри, вікторини, робота в парах, групові форми роботи та ін.).

2 клас
35 годин (1 година на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К.-сть год.	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Тема 1. Мовленнєва лінія (15 годин)		
1.1.	<u>Мова як найважливіший засіб спілкування</u> Рідна, державна мова. Мови національних меншин. <u>Слухання і розуміння</u> Сприйняття на слух і розуміння звуків, звукосполучень, слів, простих текстів (загадка, скоромовка, лічилка, приказка, прислів'я, оповідання, казка, вірш). Мелодика, ритміка польського слова і фрази.	3	<i>розпізнає</i> звуки польської мови; вміє слухати і розуміти звуки, звуко-сполучення, слова польською мовою, простий текст у межах теми <i>розпізнає</i> мелодику, ритміку слова і фрази;
1.2	<u>Воворіння</u> Повторювання за вчителем прослуханих простих слів, словосполучень, простих речень, діалогічних висловлювань (3–4 репліки).	3	<i>вміє</i> артикуляційно правильно промовляти звуки, слова, словосполучення польською мовою, повторювати за вчителем слова з виділенням наголошеного складу
1.3.	Заучування напам'ять зі слів учителя (1–2 скоромовки, 1–2 лічилки, 4–5 загадок, 3–4 прислів'я, 4–5 віршів).	3	<i>свідомо запам'ятовує</i>, заучує напам'ять окремі слова, фрази, скоромовки, лічилки, загадки, прислів'я, вірші зі слів учителя;
1.4	Побудова простих речень за аналогією, складання невеликих оповідань з використанням малюнків і власних спостережень.	3	<i>будує</i> прості речення за аналогією до вивчених за допомогою вчителя

1.5	<i>Наголос у польській мові (на передостанньому складі від кінця слова).</i>	3	<i>правильно повторює за вчителем голосні та приголосні звуки, виділяє наголошений склад</i>
2	Тема 2 Лексика і фразеологія 10 годин		
2.1.	Поняття про лексичне значення слова, про усталене словосполучення.	2	<i>володіє початковим лексичним запасом слів, усталених словосполучень у межах теми (5–7 слів, 1–2 усталені словосполучення на уроці); правильно вживає їх у власному мовленні;</i>
2.2	Початкові поняття про основні частини мови	2	<i>вміє повторювати за вчителем слова, які належать до різних частин мови</i>
2.3	Будова зв'язного тексту. Твори різних літературних жанрів (малі фольклорні форми: загадка, скоромовка, лічилка, приказка, прислів'я, а також казка, вірш).	2	<i>має початкові уявлення про будову зв'язного тексту, про твори різних літературних жанрів</i>
2.4	Поняття про просте речення. Типи речень за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні) (без уживання термінів).	2	<i>має уявлення про просте речення, про типи речень за метою висловлювання (розповідні, питальні, спонукальні)</i>
2.5	зна народна творчість (загадки, скоромовки, лічилки, приказки, прислів'я про природу, казки про тварин, оповідь /поданє/) «Wars i Sawa», «O warszawskiej złotej kaczce», вірші, присвячені народним звичаям).	2	<i>має початкові знання про польську усну народну творчість – загадки (3–4), скоромовки, лічилки (1–2), приказки, прислів'я (3–4), а також казки про тварин, вірші (4–5);</i>

3	Тема 3. Соціокультурна лінія (10 годин)		
3.1.	аша школа, наш клас. Шкільне приладдя.	1	<i>знає</i> тематичні групи слів, що відображають специфіку матеріальної польської культури з урахуванням культури поляків, які проживають в Україні (назви комплектів шкільного приладдя)
3.2.	оба. Тиждень, дні тижня. Пори року. Місяці.	1	<i>знає</i> основні польські свята (Різдво, Великдень) і звичаї, з ними пов'язані; шанобливо ставиться до інших культур, до народних і сімейних традицій; орієнтується у часі.
3.3.	льтура поведінки. Етикет при знайомстві. Ввічливі слова, їх уживання в різних комунікативних ситуаціях (<i>Dzień dobry. Do widzenia. Proszę. Dziękuję. Czy mogą..?</i>).	2	<i>висловлюється</i> простими польськими реченнями, <i>вживає</i> їх у діалозі «Знайомство», «У їдальні» та ін.
3.4.	ітядчі ігри та забави. Улюблені іграшки.	1	<i>називає</i> польською мовою іграшки та їх колір
3.5.	оя родина. Людина, будова тіла людини. Одяг, взуття. Мій день. Гігієна.	2	<i>розповідає</i> простими реченнями про родину
3.6.	істо.Село.Мій дім, квартира.	1	<i>знає</i> , які польські слова називають помешкання, та описують рідне місто
3.7.	нига – джерело знань. Польська література для дітей (орієнтовний перелік рекомендованих творів: вірші – М. Niwińska «Pierwszak», Т. Kubiak «Dzień dobry, szkoło»,	2	<i>має початкові знання</i> про твори польської дитячої літератури, їх авторів

	«Wakacje», H. Mazur «Pomoc dla misia», H. Łaszczyk «Wspólna praca», A. Warecka «Jesień chodzi po lesie», W. Chotomska «Co słycać na wsi», A. Kamińska «Babcia», «Dziadek», T. Śliwiak «Zimowa kołysanka», S. Jachowicz «Ptaszek w gościnie», D. Gellner «Prezent dla Mikołaja		

3 клас
(35 годин , 1 година на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К.-сть год.	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Тема 1. Мовленнєва лінія (15 годин)		
1.1.	приймання на слух та за артикуляційними особливостями голосних і приголосних звуків (дзвінки та глухі, тверді й м'які).	2	<i>вміє</i> розрізняти голосні й приголосні, носові голосні (а, е), дзвінки та глухі, тверді й м'які приголосні звуки, сполучення приголосних; <i>уміє</i> послідовно називати звуки в словах різної звукової структури
1.2	Інтонування речень за метою висловлювання та емоційним забарвленням (розповідні, питальні, спонукальні, окличні) (без уживання термінів). Інтонування питального речення в польській мові порівняно з українською мовою.	3	<i>правильно інтонує речення</i> за метою висловлювання та емоційним забарвленням; читає напам'ять вірші, віршовані рядки, загадки, прислів'я, скороговки, лічилки;
1.3	Чітко і правильно вимовляння голосних та приголосних звуків, слів із голосними і приголосними звуками. Виділення голосних звуків (а, а, е, е, і, о, и, у) в словах.	2	<i>вміє</i> чітко і правильно вимовляти голосні та приголосні звуки, слова, які містять ці звуки.
1.4	Вимова носових голосних (а, е). Порівняння дзвінких та глухих приголосних (koza – kosa).	2	<i>вміє</i> порівнювати дзвінки та глухі приголосні.
1.5	Вимова твердих і м'яких	1	<i>артикулює</i> носові

	приголосних, сполучень приголосних. М'якість приголосних звуків перед <i>i</i> (<i>syty – sito</i>).		голосні, дзвінки та глухі, тверді й м'які приголосні
1.6	Особливості вимови приголосних звуків <i>l</i> та <i>ł</i> .	1	<i>правильно артикулює</i> приголосні <i>l</i> та <i>ł</i> , сполучення приголосних
1.7	Одно-, дво- і трискладові слова. Використання префіксів у словах (<i>grać – wygrać</i>). Складання речень з 2–3 слів.	2	<i>уміє</i> вимовляти одно-, дво- і трискладові слова й речення за вказаними моделями, складати речення з 2–3 слів.
1.8	Відповідь на запитання за змістом прослуханого, прочитаного. Переказування почутого, прослуханого під час читання (за допомогою предметної наочності, системи запитань).	2	<i>переказує</i> почуте, прослухане за допомогою опорних слів, усного плану, предметної наочності, запитань учителя.
2	Тема 2. Читання (5 годин)		
2.1.	Поскладове читання та читання цілими словами.	1	<i>читає</i> поскладово та цілими словами
2.2	Розвиток техніки читання вголос слів різної звуко-складової структури (в тому числі за складами), невеликі зв'язні тексти зі швидкістю 30–40 слів за хвилину.	2	<i>читає</i> речення, невеликі за обсягом зв'язні тексти (монологічні й діалогічні) з вивченими буквами (30 слів за хвилину), дотримується необхідних пауз та інтонації, розуміє зміст прочитаного
2.3.	Розвиток читання невеликих за обсягом зв'язних текстів монологічної та діалогічної будови.	2	<i>читає</i> рукописний текст, самостійно перечитує вголос сторінку тексту з

			польської дитячої книжки (народні та авторські твори) (учні, в яких швидкість читання досягла 30 слів за хвилину);
3	Тема 3. Письмо. (15 годин)		
3.1.	Підготовчі вправи.	1	<i>виконує</i> підготовчі вправи до написання букв польського алфавіту (обведення контурів малюнків, малювання візерунків, орнаментів із використанням ліній різної конфігурації); пропорційно відтворює розмір та співвідношення окремих деталей
3.2	звук і буква а А. Виділення цього звука на початку, в середині, в кінці слів. Написання малої та великої букви а А.	1	<i>пише</i> малі та великі букви А а польського алфавіту
3.3	звук і буква о О. Виділення голосних звуків [a], [o] в словах. Написання малої та великої букви о О.	1	<i>пише</i> малі та великі букви О о, уміє знаходити їх у словах.
3.4	звук і буква і І. Написання малої та великої букви і І.	1	<i>пише</i> малі та великі букви І і, уміє знаходити їх у словах.
3.5	звук і буква е Е. Написання малої та великої букви е Е.	1	<i>пише</i> малі та великі букви Е е, уміє знаходити їх у словах.

3.6	звук і букви <i>u</i> <i>U</i> , <i>ó</i> . Написання малої та великої букв <i>u</i> <i>U</i> , <i>ó</i> , складів <i>au</i> , <i>ua</i> , <i>eu</i> .	1	<i>пише</i> малу та велику букв <i>u</i> <i>U</i> , <i>ó</i> , складів <i>au</i> , <i>ua</i> , <i>eu</i> .
3.7	звук і буква <i>y</i> <i>Y</i> . Написання малої та великої букви <i>y</i> <i>Y</i> .	1	<i>вміє писати</i> <i>y</i> <i>Y</i> .
3.8	звук і букви <i>q</i> , <i>ę</i> . Написання букв <i>q</i> , <i>ę</i> .	1	<i>вимовляє та пише</i> звуки і букви <i>q</i> , <i>ę</i>
3.9	Написання букв, що позначають приголосні звуки	4	<i>вміє</i> поєднувати написання і звукове значення букв польського алфавіту; <i>пише</i> голосні та приголосні, диграфи (<i>ch</i> , <i>cz</i> , <i>dz</i> , <i>dź</i> , <i>dż</i> , <i>rz</i> , <i>sz</i>), буквосполучення, букви з діакритичними знаками (<i>ą</i> , <i>ę</i> , <i>ć</i> , <i>ń</i> , <i>ś</i> , <i>ź</i> , <i>ó</i> , <i>ł</i> , <i>ż</i>)
3.10	Написання голосних і приголосних букв за зразками, поданими в зошитах з друкованою основою, за зразком, зробленим учителем на дошці, в зошиті. Способи поєднання букв у склади. Написання буквосполучень приголосних.	1	<i>пише</i> окремі малі та великі букви, списує слова і речення з писаного та друкованого зразків
3.11	Буквена структура слова. Записування слів із діакритичними знаками (рискою, крапкою). Написання рукописними буквами друкованих букв, складів, слів, словосполучень, речень. Списування слів, речень з рукописного та друкованого зразків.	2	<i>має уявлення</i> про будову тексту (вступ, основна частина, висновок); <i>уміє</i> будувати запитання та відповіді за малюнками, прослуханим текстом, розглядати та моделювати різноманітні ситуації, що відображають діяльність учнів

4 клас

(35 годин, 1 година на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К.-сть год.	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Тема 1. Мовленнєва лінія (20 годин)		
1.1.	Сприймання на слух звуків, слів, словосполучень із вивченими голосними та приголосними звуками. Сприймання на слух речень, різних за інтонаційними ознаками. Сприймання на слух інтонації висловлювання, змісту тексту (читання вчителем, учнями, прослуховування електронних носіїв інформації) при середньому темпі читання (100 слів за хвилину). Сприймання на слух коротких текстів (розповідь, опис, міркування) (6–7 речень).	4	<i>виділяє</i> необхідні слова та характеризує їх, розпізнає різні види текстів (розповідь, опис, міркування); <i>сприймає</i> на слух і розрізняє голосні та приголосні звуки, характеризує звуки, слова, словосполучення; <i>вміє</i> розрізняти на слух різні за інтонаційними ознаками речення
1.2	Правильне промовляння слів з ненаголошеними голосними, дзвінками та глухими приголосними. Правильне промовляння слів зі щільними приголосними та африкатами, зокрема свистячими (<i>s, z, c, dz</i>), шиплячими (<i>sz, ź, cz, dź</i>), середньоязиковими (<i>ś, ź, ć, dź</i>). Побудова запитань і відповідей на запитання.	3	<i>відповідає</i> на запитання, ставить запитання, веде бесіду та діалоги
1.3	Формулювання речень простої структури, різних за метою висловлювання. Визначення основної теми, ос-	3	<i>вміє</i> будувати речення, різні за метою висловлювання

	новної думки тексту, опис портрета персонажа за змістом прочитаного твору, за малюнком до твору Виділення голосом слів, що позначають головну думку тексту		
1.4	Побудова зв'язних усних розповідей (текст-опис, текст-міркування) за сюжетними малюнками, ілюстраціями, за опорними словами (до 5 речень), за змістом прослуханого і прочитаного самостійно. Переказ прочитаного або заслуханого тексту.	3	<i>використовує при говорінні відповідну жестикуляцію, міміку</i>
1.5	Побудова бесіди, діалогу (4–5 реплік кожного співбесідника).	2	<i>будує самостійні висловлювання на основі особистого життєвого досвіду</i>
1.6	Оволодіння технікою читання (правильна вимова всіх графічних і фонетичних знаків, читання вголос, мовчки, плавне, свідоме, правильне, чітке, виразне читання, повільне, помірне, швидке, неритмічне читання).	2	<i>вміє орієнтуватися в підручнику, читати окремі речення, абзаци, ділити текст на частини, добирати до нього заголовок (за допомогою вчителя)</i>
1.7	Читання та розрізнення творів різних жанрів. Виразне читання невеликих за обсягом текстів різних жанрів. Самостійне читання запропонованого вчителем твору.	3	<i>розрізняє художні засоби виразності (порівняння, епітет, метафора), розуміє їх значення, використовує їх у власному мовленні;</i>
2	Тема 2 Письмо (10 годин)		
2.1	Каліграфічне письмо	2	<i>вміє писати слова з</i>

	польськими буквами		голосними, дзвінкими та глухими приголосними, твердими та м'якими приголосними
2.2	Позначення м'якості приголосних на письмі діакритичним знаком <i>´</i> (риска) та буквою <i>i</i> .	1	<i>використовує</i> діакритичний знак «риска», букву <i>i</i> на позначення м'якості приголосних звуків на письмі
2.3	Польський алфавіт (35 букв).	2	<i>вміє</i> писати та знає польський алфавіт
2.4	Списування слів, речень, коротких текстів (4–5 речень), поданих друкованим та рукописним шрифтами	2	<i>стисує</i> слова, речення, короткі тексти, подані друкованим та рукописним шрифтами
2.5	Списування з друкованого та рукописного тексту (35–40 слів). Письмо під диктовку (15 слів)	3	<i>вміє</i> списувати з друкованого та рукописного текстів, писати під диктовку
3	Тема 3 Соціокультурна лінія (5 годин)		
3.1	сна народна творчість (загадки, скоромовки, лічилки, дитячий ігровий фольклор, колядки, приказки, прислів'я про місяці року, героїко-фантастичні казки, легенди – « <i>Waśń o dwunastu miesiącach</i> »), легенди « <i>O smoku wawelskim</i> », « <i>O Wandzie, córce Kraka</i> », « <i>O trębaczu z wieży Mariackiej</i> », байки, вірші, присвячені народним звичаям).	2	<i>має</i> уявлення про польські народні звичаї, обряди, шанобливо ставиться до народних і сімейних традицій
3.2	Моя родина. Професії батьків. Домашня праця, допомога батькам вдома.	2	<i>уміє</i> говорити польською мовою про сім'ю, родину
3.3	льтурні зв'язки. Уявна подорож до Польщі.	1	<i>має</i> уявлення про головні міста Польщі; <i>вміє</i> вживати набуту інформацію у власному мовленні.

Діловий етикет

Метою предмету «Діловий етикет» є формування системи знань з професійної етики, засвоєння учнями основних етичних концепцій, понять, принципів, методів гуманістичної та власне професійної етики документознавства та інформаційної діяльності, отримання вмінь самостійно застосовувати набуті знання в безпосередній практичній діяльності, а також набуття навичок у вирішенні моральних проблем.

Предмет «Діловий етикет» конкретизує загальні моральні норми, які визначають ставлення людини до своїх професійних обов'язків, а опосередковано – до людей, з якими вона взаємодіє.

Викладання дисципліни є важливою складовою формування особистості майбутнього дипломата, етичних принципів і моральних засад його світогляду й духовного світу.

Завдання вивчення предмету є:

- розглянути діловий етикет як навчальну дисципліну, що вивчає специфіку професійної моралі, закономірності її виникнення та розвитку;
- визначити місце й роль ділової етики в комплексі сучасного гуманітарного знання;
- окреслити проблематику ділової етики;
- сформувати сучасну культуру ділового спілкування, засновану на етичних принципах і нормах;
- сформувати уявлення про сучасний діловий етикет;
- виховати толерантне ставлення до представників усіх професій;
- розвинути навички застосовувати набуті знання в безпосередній практичній діяльності.

У результаті вивчення предмету учні повинні знати:

- місце і роль ділової етики в життєдіяльності;
- загальні етичні принципи і норми ділової етики, які сприяють формуванню моральної культури;
- специфіку етики в сфері документознавства та інформаційної діяльності;
- сутність і роль корпоративної культури в організації;
- сутність поняття «діловий етикет»;
- основні правила сучасного етикету;
- моделі поведінки при формуванні іміджу.

Учні повинні вміти:

- формувати власну етичну позицію, робити власний моральний вибір;
- застосовувати набуті знання у діяльності та особистого самовдосконалення;
- дотримуватись норм ділової етики;
- застосувати основні правила сучасного ділового етикету;
- формувати свій імідж.

3 клас
(35 годин 1година на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К.-сть год.	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Тема 1. Етика як вчення про мораль (5 годин)		
1.1.	Поняття «етика», «етикет», «мораль» Сутність, особливості й структура моралі.	1	<i>знає</i> що таке етика
1.2	Етикет як культура спілкування	2	<i>розказує</i> правила ділового спілкування
1.3	Світський та діловий етикет. Найпоширеніші помилки у сфері ділового етикету.	2	<i>застосовує</i> у спілкуванні культуру спілкування; <i>вказує</i> на основні помилки у сфері ділового спілкування
2	Тема 2. Діловий етикет та моральна свідомість (10 год.)		
2.1	Сутність професійної етики. Етичні норми.	2	<i>знає</i> етичні поняття
2.2	Роль культурної особистості у формуванні етики поведінки колективу.	2	<i>розповідає</i> про роль культурної особистості у соціумі
2.3	Причини та специфіка виникнення конфлікту інтересів, методи його подолання і засоби уникнення.	2	<i>називає</i> причини виникнення конфліктів та <i>уміє</i> їх вирішувати
2.4	Типи національних ділових культур.	2	<i>називає</i> типи національних культур
2.5	Суть моральних передумов спілкування: повага, співчуття, гуманність, альтруїзм, милосердя і їх роль в діяльності юного дипломата.	2	<i>пояснює</i> сутність та важливість моральних цінностей.

3	Тема 3. Стиль та імідж ділової людини (10 год.)		
3.1	Значення зовнішнього вигляду у створенні іміджу юного дипломата.	2	<i>знає</i> важливість іміджу дипломата
3.2	Основні вимоги до одягу ділової людини.	2	<i>розказує</i> основні вимоги до одягу ділової людини
3.3	Традиційний діловий гардероб	2	<i>розрізняє</i> традиційний та неформальний діловий одяг та вимоги
3.4	Неформальний діловий одяг..	1	<i>пояснює</i> важливість правильного вибору користування мовою жестів
3.5	Міміка, жести, поза – важливі складові професійного іміджу. Поняття «Інтелігентність» та «Інтелігенція».	3	<i>створює</i> власний гардероб ділової особистості.
4.	Тема 4. Інформаційна етика (10 год)		
4.1	Сутність інформаційної етики та її функції.	2	<i>знає</i> функції інформаційної етики
4.2	Складові інформаційної етики фахівців.	2	<i>розрізняє</i> види етики та <i>називає</i> різницю між ними
4.3	Інформаційна безпека особистості.	2	<i>розповідає</i> основні вимоги до інформаційної безпеки
4.4	Конфіденційність і безпека офісних документів та матеріалів.	2	<i>пояснює</i> важливість дотримання інформаційної безпеки та інформаційної етики
4.5	Захист суспільної моралі в мас-медіа.	2	<i>розрізняє</i> джерела мас-медіа, <i>розказує</i> правила користування ними.

4 клас

(35 годин 1 година на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К.-сть год.	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Тема 1. Корпоративна культура (5 год)		
1.1.	Сутність корпоративної культури	1	<i>знає</i> що корпоративна культура
1.2	Складові корпоративної культури.	1	<i>розказує</i> важливість цінностей для формування корпоративної культури
1.3	Цінності як основа корпоративної культури.	1	<i>вказує</i> на типи корпоративної культури
1.4	Типи корпоративної культури.	1	<i>пояснює</i> сутність корпоративної культури.
1.5	Формування корпоративної культури .	1	<i>пояснює</i> сутність корпоративної культури.
2	Тема 2. Дипломатична етика (20 етика)		
2.1	Поняття «гуманізм», «діалект», «демократія» .	1	<i>вказує</i> на критерії етики та моралі
2.2	Діалектика гуманізму та демократії.	2	<i>пояснює</i> важливість ввічливості у спілкуванні
2.3	Соціальна орієнтованість критеріїв етики і моралі	2	<i>називає</i> риси притаманні професійній особистості
2.4	Професіоналізм як моральна риса особистості.	1	<i>користується</i> етичними нормами

2.5	Етичні норми роботи з джерелами інформації.	1	<i>розрізняє</i> джерела здобуття інформації
2.6	Проблема маніпулювання інформацією у контексті норм і принципів професійної етики.	1	<i>аналізує</i> поведінку та культуру спілкування та її вплив на розвиток дипломатичних відносин
2.7	Етика використання новітніх технологій в інформаційній діяльності.	2	<i>розказує</i> історію формування етичної думки, <i>розказує</i> про нові напрямки етичних досліджень
2.8	Моральна культура спілкування: національний контекст.	1	<i>знає</i> людські чесноти
2.9	Ввічливість та її роль в службових стосунках.	1	<i>розказує</i> принципи ділового етикету та ведення переговорів
2.10	Універсальні засади корпоративної етики і умови її дотримання в службових ситуаціях.	2	<i>розрізняє</i> гарні манери та невідповідну поведінку для ділової особистості
2.11	Основні вимоги до моральних взаємин між людьми у дипломатичному спілкуванні.	2	<i>пояснює</i> важливість поваги до робочого часу інших
2.12	Моральна культура особистості, її вияв в дипломатичному спілкуванні.	2	<i>вміє</i> представити себе; <i>проводить</i> дипломатичні бесіди у навчальній групі
2.13	Питання чесності в контексті дипломатичної етики.	1	<i>створює</i> етичний кодекс уявної організації

2.14	«Золоте правило моральності» в етичних вченнях Сходу.	1	<i>презентує</i> мудрість народів у формуванні етичних норм.
3	Тема 3. Дипломатичні документи та етикет (10 год.)		
3.1	Документи дипломатичного представництва.	2	<i>знає</i> , які документи відносяться до дипломатичного представництва
3.2	Вимоги до документів.	2	<i>розказує</i> основні вимоги до оформлення документів
3.3	Документи внутрішньовідомчого листування.	2	<i>розрізняє</i> типи документів
3.4.	Інформаційна довідка. Біографічна довідка.	2	<i>називає</i> правила та доцільність користування діловими документами
3.5	Ознайомлення з документами зовнішньо-дипломатичного листування.	2	<i>пояснює</i> важливість правильного оформлення документів

Фінансова грамотність

Програма дозволяє реалізувати компетентнісний підхід до навчання. Увага акцентується не лише на запам'ятовуванні певної кількості інформації, а й на виробленні практичних навичок, зокрема: поведінці під час різних проблемних ситуацій, застосуванні досвіду успішної діяльності у сфері підприємництва, дипломатії, плануванні власних життєвих подій, бюджету.

4 клас

(35 годин 1година на тиждень)

№ п.п.	Зміст навчального матеріалу	К.-сть год.	Вимоги до рівня загальноосвітньої підготовки учнів
1.	Вступ до особистих фінансів (5год)		
1.1.	Сучасна теорія грошей, історія виникнення грошей.	1	<i>знає:</i> історію виникнення грошей
1.2	Причини виникнення грошей. Форми грошей у обігу.	1	<i>розуміє:</i> які форми грошей перебувають сьогодні в обігу
1.3	Банкноти, монети. Безготівкові кошти. Електронні гроші	1	<i>пояснює:</i> основні функції грошей; наводить приклади: суспільної та економічної корисності грошей в порівнянні з бартерною системою
1.4	Відмінність фіатних грошей від віртуальних валют (криптовалют).	1	<i>аналізує:</i> чим сучасні гроші відрізняються від паперових грошей, забезпечених товаром; <i>розрізняє:</i> безготівкові кошти від електронних грошей; <i>порівнює:</i> різні

3.2	Конвертованість валюти.	2	<i>наводить приклади:</i> вільно конвертованих та частково конвертованих валют. <i>порівнює:</i> види валют за рівнем конвертованості
3.3	Валютні обмеження.	2	<i>роз'яснює:</i> як визначається курс обміну валют
3.4	Валютний курс та валютний ринок, їхнє призначення і методи регулювання валютного курсу.	2	<i>розуміє:</i> для чого потрібно обмінювати гривню на іноземну валюту; що таке попит та пропозиція на валютному ринку
3.5	Чинники, що впливають на зміну валютного курсу.	2	<i>установлює:</i> відмінності між курсом купівлі та курсом продажу валют; <i>розв'язує задачі:</i> на визначення курсу гривні до інших валют
4.	Платежі та платіжні системи (10 год)		
4.1.	Способи переказу готівкових коштів: через касу, термінали самообслуговування, системи переказу коштів без відкриття рахунку тощо.	3	<i>розуміє:</i> можливі способи платежів із використанням готівки, безготівкових коштів та електронних грошей; основні обмеження на оплату (переказ) готівкою

4.2	Безготівкові розрахунки: інтернет-банкінг, POS-термінали, сервіси інтернетплатежів, мобільний гаманець тощо. Електронні гроші та мобільні гроші як різновид електронних грошей.	3	<i>пояснює:</i> як можна здійснити безготівковий платіж; <i>знає:</i> на що треба звертати увагу для вибору оптимального способу платежу; з якою метою фінансова установа встановлює особу ініціатора переказу
4.3	Платіжні системи в Україні та світі.	2	<i>наводить приклади:</i> платіжних систем
4.4.	Міжнародні карткові платіжні системи	2	<i>розрізняє:</i> платежі безготівковими коштами та електронними грошима